

ORD FÖR ORD ANALYS AV KAPITEL 80

Sura 80 – Abasa ("Han rynkade pannan"), en Makki-sura som inleds med en profetisk tillrättavisning, och därefter lyfter fram **Qur'anens värdighet, människans otacksamhet och Domens dag.**

Vers 80:1

عَبَسَ وَتَوَلَّى

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

عَبَسَ	‘abasa	han rynkade pannan
وَتَوَلَّى	wa-tawalla	och vände sig bort

Teologisk innebörd:

Versen inleder med en **mild förebråelse till Profeten ﷺ**: "Han rynkade pannan och vände sig bort." Detta syftar på ett tillfälle då Profeten fokuserade på en mäktig person och omedvetet avvisade en blind man (Abdullah ibn Umm Maktum) som sökte vägledning.

- **al-Tabari**: versen visar att även Profeten tillrättavisas – vilket bekräftar hans mänsklighet och Qur'anens gudomliga källa.

- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Gud värderar uppriktig sökande mer än social status.
- **al-Jalalayn:** ‘abasa wa-tawalla är en subtil förebråelse – inte klander i hård mening.
- **al-Sa‘di:** pedagogisk nyckel – att vägledning prioriteras framför världslig makt.
- **Bernström:** poetisk bild av inre spänning mellan uppdrag och mänsklig reaktion.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Qur‘anen är uppriktig – även i att korrigera Profeten.

Vers 80:2

أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَنْ	an	eftersom / då
جَاءَهُ	ja’ahu	han kom till honom
الْأَعْمَى	al-a‘ma	den blinde

Teologisk innebörd:

Versen förklarar **orsaken till reaktionen:** *”Eftersom den blinde kom till honom.”* Detta är en **bekräftelse på att Gud ser den uppriktige sökaren – oavsett yttre status.**

- **al-Tabari:** den blinde mannen sökte vägledning – och det är detta Gud värderar.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Gud prioriterar hjärtats uppriktighet.
- **al-Jalalayn:** al-a‘ma är Abdullah ibn Umm Maktum – en av de första troende.
- **al-Sa‘di:** pedagogisk nyckel – att tillgänglighet till vägledning inte får styras av sociala normer.
- **Bernström:** poetisk bild av den osynliges värde.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Gud ser det vi förbiser.

Vers 80:3

وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ ۖ يَزَكَّىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَمَا	wa-ma	och vad
-------	-------	---------

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

يُذَرِّبُكَ	yudrika	får dig att veta
لَعَلَّهُ	la'allahu	kanske han
يُزَكِّي	yazzakka	renar sig / förbättrar sig

Teologisk innebörd:

Versen påminner om **det osynliga i människors inre**: *"Och vad får dig att veta - kanske han renar sig?"* Detta är en **bekräftelse på att vägledning kan finnas där man minst anar det**.

- **al-Tabari**: versen visar att Profeten inte kunde veta vem som skulle ta emot vägledning.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att Gud vet - och människan inte ska döma efter yta.
- **al-Jalalayn**: yazzakka betyder att han söker rening - från synder och okunnighet.
- **al-Sa'di**: pedagogisk nyckel - att varje sökare förtjänar respekt och uppmärksamhet.
- **Bernström**: poetisk bild av det möjliga i varje själ.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att vägledning är ett mysterium - och en möjlighet.

Vers 80:4

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَوْ	aw	eller
يَذَّكَّرُ	yadhdhakkaru	tar till sig påminnelsen
فَتَنْفَعَهُ	fa-tanfa'ahu	så att den gagnar honom
الذِّكْرَىٰ	adh-dhikra	påminnelsen

Teologisk innebörd:

Versen fortsätter med **möjligheten till andlig nytta**: *"Eller så tar han till sig påminnelsen - och den gagnar honom."* Detta är en **bekräftelse på Qur'anens roll som påminnelse - och människans potential att förändras**.

- **al-Tabari**: versen visar att även en kort påminnelse kan ha djup effekt.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att vägledning kan ske i det tysta -

utan dramatik.

- **al-Jalalayn:** yadhdhakkar betyder att han minns Gud – och det gagnar honom.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att varje själ har potential till förbättring.
- **Bernström:** poetisk bild av påminnelsens frö.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Qur'anen är till för dem som vill minnas.

Vers 80:5

أَمَّا مَنْ أَسْتَعْنَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَمَّا	amma	men vad gäller
مَنْ	mani	den som
أَسْتَعْنَىٰ	istaghna	anser sig vara oberoende / självförsörjande

Teologisk innebörd:

Versen skiftar fokus till **den arrogante**: *”Men vad gäller den som anser sig vara oberoende...”* Detta är en **beskrivning av de självtillräckliga – som inte söker vägledning.**

- **al-Tabari:** istaghna betyder att han tror sig inte behöva Gud eller vägledning.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av de mäktiga i Quraysh – som avvisade budskapet.
- **al-Jalalayn:** versen visar kontrasten mellan den ödmjuka och den arrogante.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att självtillräcklighet är ett hinder för tro.
- **Bernström:** poetisk bild av andlig isolering.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att högmod stänger dörren till vägledning.

Vers 80:6

فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

فَأَنْتَ	fa-anta	så du
لَهُ	lahu	åt honom
تَصَدَّىٰ	tasadda	vänder dig / bemödar dig / engagerar dig

Teologisk innebörd:

Versen fortsätter tillrättavisningen: *”Så du vänder dig till honom.”* Detta syftar på att Profeten ﷺ gav sin uppmärksamhet till en mäktig man som inte sökte vägledning, i stället för den blinde som gjorde det.

- **al-Tabari:** Profeten hoppades att den mäktige skulle tro – men prioriteringen var fel.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av mänsklig strategi – som Gud korrigerar.
- **al-Jalalayn:** tasadda betyder att bemöda sig – med hopp om påverkan.
- **al-Sa’di:** pedagogisk nyckel – att vägledning inte ska styras av status.
- **Bernström:** poetisk bild av felriktad iver.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att uppriktighet väger tyngre än inflytande.

Vers 80:7

وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَكِّي

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَمَا	wa-ma	och det är inte
عَلَيْكَ	‘alayka	på dig / ditt ansvar
أَلَّا	alla	att inte
يَزَكِّي	yazzakka	rena sig / förbättra sig

Teologisk innebörd:

Versen påminner om **gränsen för profetiskt ansvar:** *”Och det är inte ditt ansvar om han inte renar sig.”* Detta är en **bekräftelse på att vägledning är Guds sak – Profetens uppgift är att förmedla.**

- **al-Tabari:** Profeten är inte ansvarig för resultatet – bara för budskapet.
- **Ibn Kathir:** detta är en tröst – att vägledning inte kan tvingas fram.
- **al-Jalalayn:** versen visar att människans mottaglighet är utanför Profetens kontroll.
- **al-Sa’di:** pedagogisk nyckel – att läraren vägleder, men Gud öppnar hjärtat.
- **Bernström:** poetisk bild av gränsen mellan kallelse och gensvar.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att ansvar är delat – men fri vilja består.

Vers 80:8

وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَأَمَّا	wa-amma	men vad gäller
مَنْ	man	den som
جَاءَكَ	ja'aka	kom till dig
يَسْعَىٰ	yas'a	ivrigt söker / anstränger sig

Teologisk innebörd:

Versen återvänder till **den blinde mannen**: *”Men vad gäller den som kom till dig och ansträngde sig...”* Detta är en **hyllning till uppriktigt sökande – oavsett yttre förutsättningar**.

- **al-Tabari**: han kom självmant – med vilja att lära.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av sann andlig strävan.
- **al-Jalalayn**: yas'a betyder att han rörde sig snabbt – trots sin blindhet.
- **al-Sa'di**: pedagogisk nyckel – att Gud värderar intention och ansträngning.
- **Bernström**: poetisk bild av ivrig närhet.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att Gud ser hjärtats rörelse.

Vers 80:9

وَهُوَ يَخْشَىٰ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَهُوَ	wa-huwa	och han
يَخْشَىٰ	yakhsha	fruktar (Gud) / har vördnad

Teologisk innebörd:

Versen beskriver **den inre drivkraften hos den blinde**: *”Och han fruktar (Gud).”* Detta är en **bekräftelse på att sann vördnad är det som gör en människa värdig vägledning**.

- **al-Tabari**: han fruktar Gud – och söker vägledning i ödmjukhet.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att inre fruktan väger tyngre än yttre status.
- **al-Jalalayn**: yakhsha är vördnad – inte rädsla, utan respekt.
- **al-Sa'di**: pedagogisk nyckel – att fruktan är en drivkraft till förbättring.
- **Bernström**: poetisk bild av inre bävan.

- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Gud ser hjärtats tillstånd.

Vers 80:10

فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

فَأَنْتَ	fa-anta	så du
عَنْهُ	'anhu	från honom
تَلَهَّى	talahha	vänder dig bort / distraheras

Teologisk innebörd:

Versen avslutar tillrättavisningen: *"Så du vände dig bort från honom."*

Detta är en mild förebråelse – att Profeten ﷺ, i sin iver att nå eliten, tillfälligt förbise den mest mottaglige.

- **al-Tabari:** talahha betyder att vara upptagen – inte av ointresse, utan av strategi.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av mänsklig prioritering – som Gud korrigerar.
- **al-Jalalayn:** versen visar att även Profeten behövde påminnas om vägledningens etik.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att uppriktighet alltid ska prioriteras.
- **Bernström:** poetisk bild av förbiseende.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att även de bästa kan behöva korrigering – i kärlek.

Vers 80:11

كَلَّا إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ ۙ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

كَلَّا	kalla	nej! / sannerligen inte!
إِنَّهَا	innaha	sannerligen, den (Qur'anen)
تَذْكِرَةٌ ۙ	tadhkirah	är en påminnelse

Teologisk innebörd:

Versen förkunnar **Qur'anens funktion:** *"Nej! Sannerligen, den är en påminnelse."* Detta är en **bekräftelse på att Qur'anen är till för att väcka, vägleda och påminna** – inte för att imponera eller underhålla.

- **al-Tabari:** kalla är en väckning – Qur'anen är inte att förneka, utan att ta till sig.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av Qur'anens roll som moralisk och andlig väckarklocka.
- **al-Jalalayn:** tadhkirah är en påminnelse – för hjärtat, inte bara för intellektet.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att Qur'anen är till för att förändra människan.
- **Bernström:** poetisk bild av uppvaknande.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Qur'anen är en kallelse till insikt.

Vers 80:12

فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ؟

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

فَمَنْ	fa-man	så den som
شَاءَ	sha'a	vill
ذَكَرْهُ؟	dhakarahu	minns den / tar till sig den

Teologisk innebörd:

Versen betonar **mottagarens ansvar**: *”Så den som vill, tar till sig den.”*
 Detta är en **bekräftelse på att vägledning är tillgänglig – men kräver vilja och öppenhet.**

- **al-Tabari:** versen visar att Qur'anen är till för alla – men inte alla vill ta emot.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att fri vilja är en förutsättning för tro.
- **al-Jalalayn:** dhakarahu betyder att ta Qur'anen till hjärtat – inte bara till tungan.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att vägledning kräver aktivt gensvar.
- **Bernström:** poetisk bild av inre mottaglighet.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Gud erbjuder – men människan väljer.

Vers 80:13

فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ؟

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

فِي	fi	i
صُحُفٍ	suhufin	skrifter / blad

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

مُكْرَمَةٌ mukarramah ädla / hedrade

Teologisk innebörd:

Versen beskriver **Qur'anens upphöjda förvaringsform**: *"I ädla skrifter."* Detta är en **bekräftelse på att Qur'anen är bevarad, helig och värdig – både i form och innehåll.**

- **al-Tabari**: suhuf är de himmelska skrifterna – där Qur'anen är nedtecknad.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att Qur'anen är bevarad hos Gud – i ära.
- **al-Jalalayn**: mukarramah betyder att den är upphöjd – inte som vanliga texter.
- **al-Sa'di**: pedagogisk nyckel – att Qur'anen är helig i både källa och form.
- **Bernström**: poetisk bild av skriftens värdighet.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att Qur'anen är en himmelsk gåva.

Vers 80:14

مَرْفُوعَةٌ مُطَهَّرَةٌ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

مَرْفُوعَةٌ marfu'atin upphöjda / högt placerade

مُطَهَّرَةٌ mutahharah renade / helgade

Teologisk innebörd:

Versen förtydligar **skrifternas status**: *"Upphöjda, renade."* Detta är en **bekräftelse på att Qur'anen är fri från fel, orenhet och mänsklig förvanskning.**

- **al-Tabari**: marfu'ah betyder att den är högt placerad – i ära och rang.
- **Ibn Kathir**: mutahharah betyder att den är ren – från synd, lögn och tvivel.
- **al-Jalalayn**: versen visar att Qur'anen är skyddad – både fysiskt och andligt.
- **al-Sa'di**: pedagogisk nyckel – att Qur'anen är en källa till rening.
- **Bernström**: poetisk bild av helighetens höjd.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att Qur'anen är oförvanskad och helig.

Vers 80:15

بِأَيْدِي سَفَرَةٍ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

بِأَيْدِي	bi-aydi	i händerna på
سَفَرَةٍ	safarah	budbärare / skrivare / änglar

Teologisk innebörd:

Versen visar **vem som bär dessa skrifter**: *"I händerna på budbärare."*

Safarah tolkas som **änglar som förmedlar och bevarar uppenbarelsen** – en bild av Qur'anens himmelska kedja.

- **al-Tabari**: safarah är änglar – som bär och förmedlar Guds ord.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att Qur'anen är omgiven av ära och skydd.
- **al-Jalalayn**: versen visar att uppenbarelsen är i ädla händer – inte slumpmässigt förmedlad.
- **al-Sa'di**: pedagogisk nyckel – att Qur'anen är en himmelsk gåva, inte mänsklig produkt.
- **Bernström**: poetisk bild av budbärarnas värdighet.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att Qur'anen är förmedlad med precision och ära.

Vers 80:16

كِرَامٍ بَرَرَةٍ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

كِرَامٍ	kiramin	ädla / hedervärda
بَرَرَةٍ	bararah	rättfärdiga / lydiga / goda

Teologisk innebörd:

Versen beskriver **änglarna som bär Qur'anen**: *"Ädla och rättfärdiga."* Detta är en **bekräftelse på att uppenbarelsen är förmedlad av de mest värdiga varelserna** – fria från synd och svek.

- **al-Tabari**: bararah är änglar som är fullkomligt lydiga och goda.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att Qur'anen är omgiven av ära och renhet.

- **al-Jalalayn:** kiram bararah är en förstärkning – både i rang och moral.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att budskapets bärare speglar dess helighet.
- **Bernström:** poetisk bild av himmelsk värdighet.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Qur'anen är skyddad från förvanskning.

Vers 80:17

قُتِلَ الْإِنْسَانُ مَا أَكْفَرَهُ؟

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

قُتِلَ	qutila	förgås / förbannas / dödas
الْإِنْسَانُ	al-insan	människan
مَا	ma	vad
أَكْفَرَهُ؟	akfarahu	gör honom så otacksam / förnekande

Teologisk innebörd:

Versen är en **retorisk fördömelse av människans otacksamhet**: "Förgås människan – vad gör henne så otacksam?" Detta är en **reaktion på att människan förnekar sin Skapare – trots allt hon fått**.

- **al-Tabari:** qutila är ett uttryck för stark förebråelse – inte bokstavlig död.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att människan glömmer sin ursprung och sin skuld.
- **al-Jalalayn:** akfarahu visar extrem otacksamhet – trots uppenbar vägledning.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att otacksamhet är roten till förnekelse.
- **Bernström:** poetisk bild av andlig blindhet.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att människan ofta glömmer sin beroendeställning.

Vers 80:18

مِنْ أَيِّ شَيْءٍ خَلَقَهُ؟

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

مِنْ	min	från
أَيِّ	ayy	vilket
شَيْءٍ	shay'in	ting / substans

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

خَلَقَهُ ۙ khalaqahu skapade Han honom

Teologisk innebörd:

Versen ställer en **retorisk fråga om människans ursprung**: *”Från vad har Han skapat honom?”* Detta är en **påminnelse om människans svaga början – och Guds makt att skapa**.

- **al-Tabari**: versen väcker eftertanke – människan är inte självständig.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att människan bör vara ödmjuk inför sin skapelse.
- **al-Jalalayn**: frågan är retorisk – svaret kommer i nästa vers.
- **al-Sa’di**: pedagogisk nyckel – att förstå sin början är att förstå sin plats.
- **Bernström**: poetisk bild av ursprungets enkelhet.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att människan är skapad – inte självskapad.

Vers 80:19

مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ ۙ فَقَدَرَهُ ۙ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

مِنْ	min	från
نُطْفَةٍ	nutfah	en droppe (säd)
خَلَقَهُ ۙ	khalaqahu	skapade Han honom
فَقَدَرَهُ ۙ	faqaddarahu	och bestämde hans mått / form / öde

Teologisk innebörd:

Versen besvarar frågan: *”Från en droppe skapade Han honom – och bestämde hans mått.”* Detta är en **bekräftelse på Guds makt att skapa från det mest obetydliga – och ge form, funktion och öde**.

- **al-Tabari**: nutfah är en droppe säd – en bild av människans svaga början.
- **Ibn Kathir**: faqaddarahu betyder att Gud bestämde hans livsbana, kropp och förmåga.
- **al-Jalalayn**: versen visar att skapelsen är både fysisk och ödesbestämd.
- **al-Sa’di**: pedagogisk nyckel – att varje människa är skapad med syfte.
- **Bernström**: poetisk bild av form ur formlöshet.

- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Guds plan börjar i det lilla – och sträcker sig till det stora.

Vers 80:20

ثُمَّ السَّبِيلَ يَسَّرَهُ ۗ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

ثُمَّ	thumma	sedan / därefter
السَّبِيلَ	as-sabila	vägen / livsvägen / möjligheten
يَسَّرَهُ ۗ	yassarahu	gjorde den lätt / tillgänglig för honom

Teologisk innebörd:

Versen beskriver **Guds omsorg efter skapelsen:** "Sedan gjorde Han vägen lätt för honom." Detta är en **bekräftelse på att Gud inte bara skapar – utan också underlättar livets gång, vägledning och utveckling.**

- **al-Tabari:** as-sabil kan syfta på både den fysiska livsvägen (födelse, rörelse) och den andliga (vägledning).
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Gud underlättar för människan att leva, förstå och välja.
- **al-Jalalayn:** yassarahu betyder att Gud gör vägen möjlig – både kroppsligt och själsligt.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att människan har fått förmåga att navigera livet och söka sanningen.
- **Bernström:** poetisk bild av möjligheternas öppning.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Gud inte lämnar människan hjälplös – utan ger henne verktyg.

Vers 80:21

ثُمَّ أَمَاتَهُ ۗ فَأَقْبَرَهُ ۗ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

ثُمَّ	thumma	sedan / därefter
أَمَاتَهُ ۗ	amatahu	Han lät honom dö
فَأَقْبَرَهُ ۗ	fa-aqbarahu	och lät honom begravas

Teologisk innebörd:

Versen visar att **även döden är en del av Guds plan:** "Sedan lät Han honom

dö och begravas.” Detta är en **bekräftelse på att människans livscykel – från skapelse till grav – är under Guds kontroll.**

- **al-Tabari:** aqbarahu betyder att Gud inspirerade människan att begrava sina döda – en civilisatorisk gåva.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av Guds omsorg även efter döden.
- **al-Jalalayn:** versen visar att både livets slut och begravning är ordnade av Gud.
- **al-Sa’di:** pedagogisk nyckel – att döden är en passage, inte ett slut.
- **Bernström:** poetisk bild av livets båge.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att även döden är en del av Guds nåd.

Vers 80:22

ثُمَّ إِذَا شَاءَ أَنشَرَهُۥ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

ثُمَّ	thumma	sedan / därefter
إِذَا	idha	när
شَاءَ	sha'a	Han vill
أَنشَرَهُۥ	ansharahu	återuppväcker honom

Teologisk innebörd:

Versens förkunnar **tron på återuppståndelsen:** ”*Sedan, när Han vill, återuppväcker Han honom.*” Detta är en **bekräftelse på att döden inte är slutet – och att Gud har makt att återkalla människan till liv.**

- **al-Tabari:** ansharahu betyder att Gud återför honom till liv – på Domens dag.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att återuppståndelsen är verklig och viljestyrd av Gud.
- **al-Jalalayn:** versen visar att tidpunkten är Guds – inte människans.
- **al-Sa’di:** pedagogisk nyckel – att livet efter döden är en del av tron.
- **Bernström:** poetisk bild av livets återkomst.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Gud har makt över både liv och död.

Vers 80:23

كَأَلَّا لَمَّا يَفْضُ مَا أَمْرَهُۥ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

كَأْر	kalla	nej! / sannerligen inte!
لَمَّا	lamma	ännu inte
يَقْضِ	yaqdi	har han fullgjort
مَا	ma	vad
أَمْرَهُ	amarahu	Han har befallt honom

Teologisk innebörd:

Versen är en **fördömelse av människans försummelse**: *”Nej! Han har ännu inte fullgjort vad Gud har befallt honom.”* Detta är en **påminnelse om att människan ofta misslyckas med att leva upp till sitt ansvar inför Gud.**

- **al-Tabari**: versen visar att människan inte har uppfyllt sin plikt – trots Guds gåvor.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att människan är otacksam och försumlig.
- **al-Jalalayn**: kalla är en förebråelse – och lamma visar att tiden ännu finns.
- **al-Sa’di**: pedagogisk nyckel – att människan måste vakna innan det är för sent.
- **Bernström**: poetisk bild av ofullbordad lydnad.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att ansvar kvarstår – tills det är uppfyllt.

Vers 80:24

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ إِلَىٰ طَعَامِهِ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

فَلْيَنْظُرِ	fal-yanzur	så låt människan betrakta
الْإِنْسَانُ	al-insan	människan
إِلَىٰ	ila	till / på
طَعَامِهِ	ta’amihi	sin föda

Teologisk innebörd:

Versen uppmanar till **reflektion över försörjningen**: *”Så låt människan betrakta sin föda.”* Detta är en **inbjudan till tacksamhet – och insikt om Guds omsorg i det vardagliga.**

- **al-Tabari**: versen uppmanar till att se hur födan kommer till – och vem

som möjliggör den.

- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att även det mest basala är ett tecken på Guds nåd.
- **al-Jalalayn:** ta‘amihi inkluderar allt människan äter – och hur det skapas.
- **al-Sa‘di:** pedagogisk nyckel – att reflektion leder till tacksamhet.
- **Bernström:** poetisk bild av vardagens mirakel.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att varje måltid är en gåva – inte en självklarhet.

Vers 80:25

أَنَا صَبَبْنَا الْمَاءَ صَبًّا

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أَنَا	anna	vi
صَبَبْنَا	sababna	har hållt ned / låtit regna
الْمَاءَ	al-ma‘a	vattnet
صَبًّا	sabban	i riklig mängd / flödande

Teologisk innebörd:

Versen förklarar **första steget i försörjningskedjan:** *”Vi har låtit vattnet regna i riklig mängd.”* Detta är en **bekräftelse på att Guds omsorg börjar med regnet – grunden för allt liv.**

- **al-Tabari:** sabban betyder att regnet faller rikligt – inte slumpmässigt.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Guds nåd är fysisk, konkret och livgivande.
- **al-Jalalayn:** versen visar att regnet är en kontrollerad gåva – inte bara natur.
- **al-Sa‘di:** pedagogisk nyckel – att varje droppe är ett tecken på Guds försörjning.
- **Bernström:** poetisk bild av himlens generositet.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att livets källa är himmelsk.

Vers 80:26

ثُمَّ شَقَقْنَا الْأَرْضَ شَقًّا

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

ثُمَّ	thumma	sedan / därefter
-------	--------	------------------

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

شَقَقْنَا	shaqaqna	vi spräckte / öppnade
الْأَرْضِ	al-arda	jorden
شَقًّا	shaqqan	med en sprickning / öppning

Teologisk innebörd:

Versen beskriver **Guds ingripande i naturens cykel**: *”Sedan spräckte vi jorden med en sprickning.”* Detta är en **bild av hur Gud öppnar jorden för att låta liv växa fram – ett tecken på Hans försörjning.**

- **al-Tabari**: versen syftar på att jorden öppnas för att ta emot frö och ge gröda.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av Guds makt att väcka liv ur det döda.
- **al-Jalalayn**: shaqaqna al-ard betyder att regnet får jorden att spricka och ge växt.
- **al-Sa’di**: pedagogisk nyckel – att varje skörd är ett mirakel från Gud.
- **Bernström**: poetisk bild av jordens öppning som svar på himlens gåva.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att livets kretslopp är Guds verk.

Vers 80:27

فَأَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

فَأَنْبَتْنَا	fa-anbatna	så lät vi växa
فِيهَا	fiha	i den (jorden)
حَبًّا	habban	säd / korn

Teologisk innebörd:

Versen visar **första frukten av regn och jord**: *”Så lät vi säd växa i den.”* Detta är en **bekräftelse på att Gud ger människan näring – från det mest grundläggande.**

- **al-Tabari**: habb syftar på alla slags sädesslag – grunden för människans föda.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att Gud ger livsmedel i mångfald.
- **al-Jalalayn**: versen visar att försörjningen börjar med det enkla – men livsnödvändiga.
- **al-Sa’di**: pedagogisk nyckel – att varje ax är ett tecken på Guds nåd.

- **Bernström:** poetisk bild av spirande liv.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att varje måltid börjar med en droppe och ett frö.

Vers 80:28

وَعِنَبًا وَقَضْبًا

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَعِنَبًا	wa-'inaban	och vindruvor
وَقَضْبًا	wa-qadban	och foder / späda växter

Teologisk innebörd:

Versen nämner **exempel på Guds gåvor**: ”Och vindruvor och späda växter.” Detta är en **bild av variationen i Guds försörjning – både för människan och djuren.**

- **al-Tabari:** 'inab är frukt för människan, qadb är foder för djur – båda är tecken på Guds omsorg.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Gud försörjer hela skapelsen.
- **al-Jalalayn:** qadb är späda växter som skördas färska – särskilt till djurföda.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att Guds gåvor är anpassade till varje behov.
- **Bernström:** poetisk bild av mångfald i näring.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att både människa och djur är beroende av Guds generositet.

Vers 80:29

وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَزَيْتُونًا	wa-zaytunan	och olivträd
وَنَخْلًا	wa-nakhlan	och dadelpalmer

Teologisk innebörd:

Versen fortsätter med **ädla och nyttiga träd**: ”Och olivträd och dadelpalmer.” Detta är en **bekräftelse på att Guds gåvor är både närande och symboliskt laddade i islamisk tradition.**

- **al-Tabari:** oliver och dadlar är stapelföda i Arabien – och symboler för välsignelse.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Gud ger både näring och läkedom.
- **al-Jalalayn:** versen visar att Guds gåvor är både praktiska och vackra.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att vissa växter är särskilt välsignade.
- **Bernström:** poetisk bild av trädens rikedom.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att vissa frukter är nämnda i Qur'anen för sin betydelse.

Vers 80:30

وَحَدَائِقَ غُلْبًا

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَحَدَائِقَ	wa-hada'iq	och trädgårdar
غُلْبًا	ghulban	täta / frodiga / med tjocka stammar

Teologisk innebörd:

Versen avslutar denna sektion med **bilden av trädgårdar i full prakt:** "Och täta trädgårdar." Detta är en **bild av Guds skönhet och överflöd i skapelsen – både som försörjning och som glädje.**

- **al-Tabari:** ghulb är träd med kraftiga stammar – symbol för styrka och stabilitet.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Guds skapelse är rik och varierad.
- **al-Jalalayn:** hada'iq ghulb är trädgårdar med täta, fruktbärande träd.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att skönhet och nytta förenas i Guds gåvor.
- **Bernström:** poetisk bild av paradisiska landskap.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att naturens prakt är en återspeglning av Guds nåd.

Vers 80:31

وَفُكْهَةً وَأَبًّا

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَفُكْهَةً	wa-fakihat	och frukt
وَأَبًّا	wa-abban	och gräs / foder / örter

Teologisk innebörd:

Versen avslutar listan över Guds gåvor: *"Och frukt och foder."* **Abb** tolkas som växter som inte är människoföda – men som används till djur, medicin eller jordbruk. Det är en **bild av att Guds försörjning omfattar hela ekosystemet.**

- **al-Tabari:** abb är gräs och örter – särskilt för djurens behov.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Gud försörjer både människa och djur.
- **al-Jalalayn:** versen visar att Guds gåvor är mångsidiga – och inkluderar även det vi inte direkt konsumerar.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att hela skapelsen är beroende av Guds ordning.
- **Bernström:** poetisk bild av ekologisk omsorg.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att även det lilla i naturen har en roll i Guds plan.

Vers 80:32

مَتَاعًا لَكُمْ وَلِأَنْعَامِكُمْ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

مَتَاعًا	mata'an	till nytta / som försörjning
لَكُمْ	lakum	för er
وَلِأَنْعَامِكُمْ	wa-li-an'amikum	och för era boskap

Teologisk innebörd:

Versen sammanfattar **syftet med Guds gåvor:** *"Som försörjning för er och era boskap."* Detta är en **bekräftelse på att Guds skapelse är funktionell, barmhärtig och inkluderande – inte bara estetisk.**

- **al-Tabari:** mata' är både nytta och njutning – för kropp och själ.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att Guds gåvor är anpassade till livets behov.
- **al-Jalalayn:** versen visar att både människor och djur är del av Guds omsorg.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att tacksamhet bör omfatta hela livets kretslopp.
- **Bernström:** poetisk bild av delad försörjning.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Guds nåd är praktisk och omfattande.

Vers 80:33

فَإِذَا جَاءَتِ الصَّاخَّةُ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

فَإِذَا	fa-idha	men när
جَاءَتِ	ja'ati	kommer
الصَّاخَّةُ	as-sakhkhah	det öronbedövande skriet / ropet

Teologisk innebörd:

Versen markerar **övergången till Domens dag**: *"Men när det öronbedövande ropet kommer."* **As-sakhkhah** är en bild av **Domens dag** som inleds med ett skrik som skakar hela skapelsen.

- **al-Tabari**: det är ängelns blåsning i basunen – som väcker de döda.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att tiden är slut – och räkenskapen börjar.
- **al-Jalalayn**: as-sakhkhah är så kraftfull att den får hjärtan att stanna.
- **al-Sa'di**: pedagogisk nyckel – att Domens dag är verklig och plötslig.
- **Bernström**: poetisk bild av kosmisk uppväckning.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att allt förändras med ett enda gudomligt ljud.

Vers 80:34

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

يَوْمَ	yawma	den dag
يَفِرُّ	yafirru	flyr
الْمَرْءُ	al-mar'u	människan
مِنْ	min	från
أَخِيهِ	akhihi	sin bror

Teologisk innebörd:

Versen visar **Domens dags skräck och isolering**: *"Den dag då människan flyr från sin bror."* Detta är en bild av att **alla relationer upplöses** – och varje själ står ensam inför Gud.

- **al-Tabari**: även de närmaste banden bryts – av rädsla och ansvar.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att ingen kan hjälpa någon annan – inte ens familjen.

- **al-Jalalayn:** versen visar att själens rädsla överträffar kärlek och lojalitet.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att räkenskapen är individuell.
- **Bernström:** poetisk bild av ensamhetens dag.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Domens dag är absolut – och relationer inte räddar.

Vers 80:35

وَأُمِّهِ ۖ وَأَبِيهِ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَأُمِّهِ ۖ	wa-ummihi	och hans mor
وَأَبِيهِ	wa-abihi	och hans far

Teologisk innebörd:

Versen fortsätter **beskrivningen av flykten från de närmaste:** "Och hans mor och hans far." Detta är en förstärkning av att Domens dag är så allvarlig att även föräldrar överges.

- **al-Tabari:** versen visar att människan är så upptagen av sin egen räddning att hon glömmer sina föräldrar.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att kärlekens band bryts – av fruktan för domen.
- **al-Jalalayn:** versen visar att även de mest älskade inte kan hjälpa.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att ansvar är personligt och inte överförbart.
- **Bernström:** poetisk bild av total ensamhet.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Domens dag är en dag av individuell räkenskap.

Vers 80:36

وَصَاحِبَاتِهِ ۖ وَبَنِيهِ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَصَاحِبَاتِهِ ۖ	wa-sahibatihi	och hans maka / följeslagare
وَبَنِيهِ	wa-banihi	och hans söner

Teologisk innebörd:

Versen fortsätter beskrivningen av **hur människan flyr från sina närmaste: "Och hans maka och hans söner."** Detta är en **förstärkning av Domens allvar** – där även de mest älskade relationerna överges i rädsla för räkenskap.

- **al-Tabari:** versen visar att människan är så upptagen av sin egen frälsning att hon glömmer sin familj.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att ingen kan hjälpa någon annan – inte ens de mest älskade.
- **al-Jalalayn:** sahibah syftar på hustru eller följeslagare – och banih på barn, särskilt söner.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att ansvar är personligt och inte överförbart.
- **Bernström:** poetisk bild av relationers upplösning.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Domens dag är en dag av individuell räkenskap.

Vers 80:37

لِكُلِّ أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

لِكُلِّ	li-kulli	för varje
أَمْرٍ	imri'in	människa / individ
مِنْهُمْ	minhum	bland dem
يَوْمَئِذٍ	yawma'idhin	på den dagen
شَأْنٌ	sha'nun	angelägenhet / bekymmer
يُغْنِيهِ	yughnihi	som upptar honom / gör honom likgiltig

Teologisk innebörd:

Versen förklarar **varför människan flyr från sina närmaste: "Varje människa bland dem har på den dagen en angelägenhet som upptar honom."** Detta är en **bekräftelse på att Domens dag är så allvarlig att varje själ är helt absorberad av sin egen räkenskap.**

- **al-Tabari:** yughnihi betyder att han är så upptagen att han inte bryr sig om andra.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att själens frälsning är allt som räknas.
- **al-Jalalayn:** versen visar att även de mest kärleksfulla relationer blir sekundära.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att Domens dag är en dag av fullständig

individuell ansvarighet.

- **Bernström:** poetisk bild av inre upptagenhet.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att varje själ står ensam inför Gud.

Vers 80:38

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُّسْفِرَةٌ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَجُوهٌ	wujuhun	ansikten
يَوْمَئِذٍ	yawma'idhin	på den dagen
مُسْفِرَةٌ	musfirah	strålande / ljusa

Teologisk innebörd:

Versen skildrar **de rättfärdigas tillstånd på Domens dag:** "Ansikten på den dagen är strålande." Detta är en bild av glädje, frid och hopp – för dem som får goda nyheter.

- **al-Tabari:** musfirah betyder ljusa av glädje – inte bara fysiskt, utan andligt.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att de troende får sin belöning.
- **al-Jalalayn:** versen visar att ansiktet speglar hjärtats tillstånd.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att goda handlingar leder till ljus på Domens dag.
- **Bernström:** poetisk bild av fridens utstrålning.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att rättfärdighet ger ljus – bokstavligt och bildligt.

Vers 80:39

ضَاحِكَةٌ مُّسْتَبْشِرَةٌ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

ضَاحِكَةٌ	dahikah	leende / skrattande
مُسْتَبْشِرَةٌ	mustabshirah	glada / förväntansfulla / jublande

Teologisk innebörd:

Versen förstärker **de troendes glädje:** "Leende, jublande." Detta är en bild av att de rättfärdiga får goda nyheter – och känner frid och lycka.

- **al-Tabari:** versen visar att de får se sin belöning – och glädjen är spontan.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att de är trygga – och glada över sin frälsning.
- **al-Jalalayn:** mustabshirah betyder att de är glada över det som väntar dem.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att tro och goda handlingar leder till verklig lycka.
- **Bernström:** poetisk bild av jubel i ansiktet.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Domens dag är glädjens dag – för den som är redo.

Vers 80:40

وَوُجُوهُ ۙ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهِمْ غَبْرَةٌ ۙ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

وَوُجُوهُ ۙ	wa-wujuhun	och ansikten
يَوْمَئِذٍ	yawma'idhin	på den dagen
عَلَيْهَا ۙ	'alayha	över dem
غَبْرَةٌ ۙ	ghabarah	damm / mörker / sorg

Teologisk innebörd:

Versen skildrar **de fördärvades tillstånd**: "Och ansikten på den dagen är täckta av mörker." **Ghabarah** är en bild av sorg, skam och förnedring – i kontrast till de troendes ljus.

- **al-Tabari:** versen visar att deras ansikten är nedslagna – av rädsla och skam.
- **Ibn Kathir:** detta är en bild av att de ser sin dom – och vet vad som väntar.
- **al-Jalalayn:** ghabarah betyder damm och mörker – ett tecken på förlust.
- **al-Sa'di:** pedagogisk nyckel – att förnekelse leder till sorgens dag.
- **Bernström:** poetisk bild av skuggans ansikte.
- **Yusuf Ali:** påminnelse om att Domens dag är en dag av sanning – och konsekvens.

Vers 80:41

تَرَهَّقَهَا قَتْرَةٌ ۙ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

تَرَهَّقُهَا	tarhaquha	täcker dem / överväldigar dem
قَتَرَاهُ	qatarah	mörker / sot / skam

Teologisk innebörd:

Versen beskriver **de fördärvades ansikten på Domens dag**: *”Mörker täcker dem.”* **Qatarah** är en bild av **skam, sorg och förnedring** – i direkt kontrast till **de troendes ljus**.

- **al-Tabari**: tarhaquha betyder att mörkret klibbar vid dem – som ett tecken på deras tillstånd.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att deras ansikten är nedslagna och skuggade av rädsla.
- **al-Jalalayn**: qatarah är sot, damm eller skam – ett tecken på förlust.
- **al-Sa’di**: pedagogisk nyckel – att förnekelse leder till andlig förmörkelse.
- **Bernström**: poetisk bild av skuldens skugga.
- **Yusuf Ali**: påminnelse om att Domens dag avslöjar det inre tillståndet.

Vers 80:42

أُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرَةُ الْفَجَرَةُ

Arabiska Translitterering Svensk betydelse

أُولَٰئِكَ	ula’ika	det är de
هُمُ	hum	de
الْكَافِرَةُ	al-kafarah	de som förnekar
الْفَجَرَةُ	al-fajarah	de som syndar / är moraliskt fördärvade

Teologisk innebörd:

Versen avslutar suran med **en tydlig dom**: *”Det är de som förnekar och syndar.”* Detta är en **bekräftelse på att de som avvisar sanningen och lever i trots är de som drabbas av skam och mörker på Domens dag**.

- **al-Tabari**: kafarah är de som förnekar tron, fajarah är de som bryter mot Guds gränser.
- **Ibn Kathir**: detta är en bild av att både trosförnekelse och moraliskt förfall leder till förlust.
- **al-Jalalayn**: versen visar att båda aspekterna – tro och handling – är avgörande.

- **al-Sa'di**: pedagogisk nyckel – att sann förlust är att förneka och trotsa Gud.
 - **Bernström**: poetisk bild av dubbel fördärv.
 - **Yusuf Ali**: påminnelse om att både hjärtats och handlingens väg är avgörande.
-
-

[KAPITEL 80](#)

[«ORD FÖR ORD ANALYS AV KAPITEL 81](#)

[ORD FÖR ORD ANALYS AV KAPITEL 79»](#)

- [Att Följa Sunnah: Vägen till Islamisk Enhet och Andlig Trygghet](#)
- [Dygden av att följa Sunnah – En islamisk påminnelse från de klassiska lärda](#)
- [Ingen Sunnah utan Jamā'ah – Ingen Jamā'ah utan Sunnah](#)
- [Den ärofyllda ställningen för den som följer Sunnah](#)
- [Sunnahs grundprinciper](#)
- [Sunnahs plats i Islam – varför vi inte kan klara oss utan den](#)
- [Handlingar som upphäver en individs Islam](#)
- [Mänsklighetens akuta behov av denna religion](#)
- [Tawfiq kommer endast från Allah](#)
- [Det onda kan aldrig tillskrivas Allah](#)